

Föreningens Meddelanden

N:o 2 & 3

Januari

1906

I brist på prenumeranter upphör tidskriften med detta nummer att vidare utkomma.

Den ryktbare ryske skriftställaren Turgenjeff berättar om sig själf följande: Då Turgenjeff var en gosse på tio år, tog hans fader honom en dag med ut på jagt. En guldfasan flög oförmodadt upp, och brinnande af jagtifver, tog gossen ifrigt upp sin bössa, sköt och träffade fågeln, som föll ned ett stycke framför honom. Livvet flydde med hvarje sekund, men moderskärleken var starkare än själfva döden, och med ett par matta vingslag nådde den döende fågeln sitt bo, där hennes ungar, ovetande om faran sutto tillsammans. Med en blick, så sorgset bedjande och förebrående, att den lille skyttens hjärta nästan upphörde att slå vid åsynen af det onda han gjort — och aldrig i hela sitt lif kunde han glömma huru brottslig och grym han då kände sig — föll den skjutna fågelns lilla bruna hufvud åt sidan, och endast den döda kroppen låg där till ungarnas skydd.

»Far, far«, ropade gossen, »hvad har jag gjort?« Och han vände sig slagen af fasa till fadern. Då fadern berömde gossens skicklighet och påstod att han med tiden nog skulle blifva en duktig jägare, utropade gossen:

»Aldrig, far! Aldrig någonsin mer skall jag döda någon lefvande varelse. När jagten är sådan, vill jag aldrig mera vara med därom. *Lifvet är ju mycket skönare än döden, och när jag ej kan gifva lif åt något, vill jag ej heller tagä lifvet från någon.*«

HUNDEN.

Ingen af alla de varelser, som blifvit människans oskiljaktiga följeslagare, kan så mycket som hunden lämpa sin natur efter människan och de förhållanden, uti hvilka han lefver. Derfor ega nästan alla folk på jorden sina särskilda slags hundar, och i många land håller man flera sorters

hundar, af hvilka en del användas för jagt, andra endast såsom väktare o. s. v. Än se vi hunden kläda sig i yfvig, raggig pels, än i knollrig ull, än uppträder han elegant i släthärligt glänsande skinn eller i mjuka silkeslena lockar. Än täflar hunden med den vilda vargen i storlek, än gör han sig så liten att han kan få rum i sin matmoders knä.

1) *Hunden är ett sällskapligt rofdjur* och lefver i förvildadt tillstånd gerna i flockar liksom hans närmaste släktingar vargen och schakalen.

De herrelösa hundarna i Konstantinopel och andra öster-

ländska städer äro mycket omtalade. I väldiga skaror finnas de på gatorna och torgen. Antingen stå de uppradade längs husen och vänta på någon bit, eller ligga de midt på gatan, och muhamedanen går ur vägen för dem. Han hvarken slår hundarna eller trampar på dem. Tvärtom kastar den muhamedanska handtverkaren till dem öfverlefvorna af sin måltid. Dessa hundar förtära allt ätbart afskräde, som kastas på gatan och blifva sålunda till mycket gagn. Hundarna ombesörja på sitt sätt renhållningen och äro de enda gatopare de turkiska myndigheterna bestå. Hvarje hundflock har sin anförare och sitt särskilda område af staden och ve den hund, som vågar sig in på en främmande gata. Han blir sliten i stycken af gatans egna hundar.

Något mera »civiliserad« är *eskimåhunden*, hviken af polarländernas innevånare användes till dragare i stället för hästen som skulle duka under för kölden. Under sommaren tillbringar denna hund sin mesta tid i vattnet för att undgå myggornas angrepp, och om vintern söker han skydd djupt nere i snön, då han är fri från arbete. För släden spännes 4 till 14 hundar, af hvilka den främste är ledare för de öfriga. På ett tecken af den åkande rusa hundarne upp och sätta åstad i ilande fart. I början går det oredigt till, men snart lyckas ledaren förmå enhvar af sina kamrater att göra sin skyldighet. Ett sådant hundspann behöfver blott hafva färdats fram en enda gång för att kunna finna reda på icke alenast vägen utan äfven de kojor, vid hvilka det förra gången stannade, äfven om dessa äro dolda under snön.

Jagthundarna. Då människan lifnärde sig uteslutande med jagt var hunden henne häri behjälplig och är fortfarande människans bästa jagtkamrat. Genom att deltaga i jagten och dylika råa sysselsättningar ha också de flesta hundraser ända till våra dagar bibehållit mera af sin rofdjursnatur, än som varit fallet om hundarna användts endast för fridsamma värf.

Herdehunden hjälper sin herre att valla får, nötkreatur och renar. Genom ständigt umgänge med herdarne och fortsatt dressyr hafva herdehundarna uppnått hög grad af kloket och läraktighet. På en vink af sin herre springer hunden efter de kreatur, som aflägsna sig från hjorden eller begifva sig in på angränsande sädesfält.

Fårhunden Wully.

Redan i sin första barndom begynte Wully tränas till fårhund af en erfaren skotsk vallhund och en gammal fårherde Robin, som var en stor drinkare och ej torde ha stått synnerligen mycket under dessa hundar i intelligens. Då

Wully uppnått två års ålder, var han fullvuxen och hade genomgått en grundlig kurs som fårhund. Sina får kände han från baggen till det lilla lammet och hans herre, gamle Robin, fattade slutligen så stort förtroende för hans slughet, att han ofta brukade sitta på krogen hela natten, medan Wully vaktade de ulliga fåren på kullen. Om ett får var särskildt skyggt lade Wully sig ned framför fåret för att få det lugnt, derefter reste han sig upp, tog några steg framåt och lade sig ånyo. Genom att upprepa detta gång på gång, lyckades han drifva också det skyggaste får till den bestämda platsen. Om fåren betade på mycket låglänta ställen, der vattnet kunde nå dem då flodtid inträffade efter ebban, visste Wully att i tid drifva fåren till högre belägen mark. Han hade själf lärt sig att gifva akt på flodtidens inträdande och många gånger måste han draga upp ett och annat får, som blifvit efter och höll på att drunkna i det stigande vattnet. Wully var mycket noga med att intet får fick komma bort och en gång, då han ej fann ett bortsprunget får och ej vågade komma tillbaka utan något, stal han ett främmande får och dref det till Robin. Ehuru Wully var ett så klokt och nyttigt djur, brydde Robin sig icke dessmera om honom än att han en gång öfvergaf hunden, medan denne på en främmande plats sökte efter ett vilsegånget får. Då Wully icke fann sin husbonde eller dennes spår, blef han tvungen att söka sig en ny herre för att icke svälta ihjäl. Wully vaktade mycket troget också sin nya egares får, men saknaden efter Robin gick hunden svårt till sinnes och han blef underlig och inbunden. Ofta visade han sig lömsk och stundom lyste hans ögon af vansinnig grymhet och blodtörst.

Under en längre tid hade hvarje natt ett eller flera får blifvit rifna uti någon af grannarnas fårkättor, utan att man lyckats upptäcka missdådaren, som man trodde vara en galen räf. Stutligen såg Wullys matmoder en natt huru hunden, efter att hafva öfvertygat sig om att alla sofvo, lugnt gick till ett fönster i rummet, steg ljudlöst upp på bordet, stack nosen under tvärstycket i fönsterkorset, upplyfte fönsterbågen tills han kunde få tassan under nertill, sedan bytte om och stack nosen i stället för tassan under lättfönstret, upplyfte det lagom högt för att slippa ut och släppte ned fönstret på sin kropp och svans med en färdighet, som vittnade om lång öfning. Derefter färsvann han i mörkret.

Då Wully kom tillbaka såg hans matmoder att hundens käkar och hvita bröst voro blodbestänkta och ropade till honom: »Wully, Wully! det är alltså sant. Ah, Wully, ditt förskräckliga odjur!» Hennes röst ljöd vildt förebrående, och Wully hop-

pade till såsom träffad af ett skott. Han kastade en försviflad blick på det slutna fönstret. Hans ögon gnistrade och håren reste sig på ända, men han kröp ihop under sin matmoders blick och krälade på golvet liksom för att be om nåd. Småningom kröp han närmare och närmare, liksom för att slicka hennes fötter, ända tills han kommit ända intill henne, då han med en galnings raseri, men utan ett ljud, gjorde ett språng mot matmoderns hals. I samma ögonblick inkom lyckligtvis Wullys husbonde och slog ihjäl hunden.

Till ett sådant odjur hade människans svek förvandlat det kloka och tillgifna djuret.

Lapphunden.

Se på Muste der borta i backslutningen, huru han tumlar om med en varg! Muste har ingen svans. Har vargen tagit den? Nej. Muste har aldrig haft någon. Han är född utan svans, och just detta gör det ännu svårare för vargen att få fatt i honom. Längre upp i backen arbeta två stora renoxar sig fram genom den djupa snön. Tungan hänger ut af halsen på dem, och det hade visst redan varit förbi med dem, om ej Muste hade uppehållit och hindrat vargen. Hvar gång denne rusar fram, är Muste bakefter honom, så att vargen hvart ögonblick måste vända om och göra försök att få tag i hunden. Men det tjänar honom till intet. Muste snurrar rundt omkring så fort som en hvirfvelvind, och vargen, som är temligen styfryggig och alldeles ej så snabb i vändningarna, gör förgäfvets ett språng efter Muste. En hel timme har Muste hållit vargen i schack och frälst de båda renarna. Äntligen har hans arga skall blifvit hörddt och kallat folk hit till hjälp.

I ödemarkens enslighet har hunden sedan uråldriga tider vakat öfver sin herre att han icke måtte öfverraskas af någon fiende, och på landet är fortfarande den trogne gårdvaren husets vakt i höst- och vintermörkret.

Bandhunden.

Karl, som hade sitt hem i staden, tillbragte marknadsloftet hos sin morbroder på landet. Nästa dag skulle Karl återvända hem och hans glada ströftåg i skog och mark i sällskap med morbror och hunden Karo upphöra. Då Karl trädde ut på gården, såg han att hans morbror sysslade med hundkojan, som hade blifvit flyttad så att dess ingång nu vätte mot söder. Om sommaren hade ingången varit vänd mot öster.

»Hvarför har morbror flyttat Karos koja?» sporde Karl.

»För att den stackars hunden skall få litet bättre

skydd mot den kalla nordanvinden», svarade morbror. »Den kommer nog också eljest att lida af att vara hunden då jag vistas i staden«, tillade morbror. »Har du icke sett hur glad Karo är då den får följa mig. Hundens ögon riktigt glänsa och den hoppar högt af fröjd. Karos gigtbrutna ben komma nog att blifva alldeles styfva då den hålles bunden, men det är nödvändigt, för att den icke må följa efter till staden utan blifva här såsom vakt. Ondt har det alltid gjort mig att nödgas hålla Karo bunden och därför har jag nästa år tänkt befria honom från vaktsslan. Jag skaffar mig en sådan hund, som af sin natur mera håller sig till gården än till sin herre och därför ej behöfver hållas bunden under min frånvaro.«

»Men om den blir ilsken såsom grannens hund«, invände Karl.

»Då är det bättre att aflifva hunden än att ständigt hålla honom fångslad«, påstod morbror. »Men en hund, som under uppväxten af alla människor bemötes med vänlighet, torde näppeligen blifva folkilsken.« »Dumma och tanklösa människor reta de unga hundarna för sitt nöjes skull«, mumlade morbror halfhögt och lyfte ned hundkojans tak. Derpå spikade han trädlister öfver väggspringorna och en bit af ett hästtäckte framför ingången. Han löstog den matta, som varit under sommaren spikad öfver kojans golf, och täckte golfvet med hafverboss och något annat slags halm.

»Hvad är detta för halm?« frågade Karl nyfiket.

»Det är strandråg«, svarade morbror. »Den växer egentligen vid hafsstränderna, men går lätt på all slags ej för styf jordmån och jag blandar den i hafverbosset, då man påstår att ohyran skyr strandrågen. Sedan åligger det drängen att hvarje vecka byta om halmen.«

Derefter satte morbror taket tillbaka på kojans och fastgjorde det med de hakor, hvilka funnos i hvarje hörn, samt tätade taket här och der med nya pertor. Morbror lät drängen Janne utbreda groft grus rundt omkring hundkojan för att man lättare skulle kunna bortskaffa hundens orenlighet.

»Kom nu ihåg Janne«, sade morbror, »att du minst en gång i veckan rengör platsen omkring kojans, ty hunden vänjes åt sin orenlighet.« Morbror tillade vidare: »Två gånger om dagen bör hunden få mat, helst gröt eller tjock välling af blandsäds mjöl med ett stycke saltadt kött i. Aldrig bör hunden heller sakna rent dricksvatten och dagligen bör du leda Karo omkring någon stund samt då och då taga in honom i stugsn för att badas. Efter badet skall Karo få vistas antingen inne eller uti fåhuset. Sammaledes i fall det är mer än 12 grader kallt ute.«

Slutligen spände morbror en tjock jertråd från takåsen på hundkojan till närmaste byggningsvägg.

»Skall Karo få telefon också«, skämtade Karl.

»Näsvisa pojke«, brummade morbror, »vid tråden skall hundens ked fästas, så att han kan röra sig på ett större område.«

Morbror ropade Karo till sig. Långsamt och med nedslagen min kom hunden, som mot sin vana hållit sig på afstånd, alltsedan morbror börjat syssla med hundkojan. Morbror fastgjorde keden vid Karos halsband och stälde hans vattenskål så långt från kojan att hunden jemt kunde nå den, men ej stjälpå ikull den med keden. »Adjö stackars vän«, sade morbror och klappade Karo på hufvudet, hvarefter han tillsammans med Karl gick in i huset. Karo följde dem så långt keden tillät och såg efter dem med sorgsna blickar.

2) *Hunden finner ett nöje i att uppsöka förkomna saker.*
En person, som härförliden var ute på resa, märkte vid framkomsten att han förlorat sin klocka under vägen. Han visste att klockan skulle ha förlorats i snön rätt långt tillbaka på vägen, der han senast sett på den. Vid upptäckten af sin förlust gaf han sig ut på sökande stråt, men med ganska litet förhoppning, enär flera personer kört efter honom. »Klockan var nog söndertrampad eller gömd någonstades i snön«, tänkte mannen. I sällskap hade han sin hund, som sprang långt före utefter vägen. Plötsligt stannade hunden, begynte ifrigt krafsa i snön, och om några ögonblick hade han fått tag på klockkedjan, hvilken han uppdrog ur den rätt djupa snön; och med den följde klockan. Hunden grep fyndet försiktigt mellan tänderna samt vände åter mot sin husbonde, som med många tacksamhetsbetygelser mottog sin dyrbara klocka. Den hunden hade nog betalat sin skatt för något år framåt.

Newfoundlandshunden är en mycket skicklig simmare och det är hans största nöje att få vistas i vattnet. Utan att vara inöfvad dertill, upphemtar han oförtrutet alla slags föremål, som kastas i vattnet, och bringar dem till sin herre. Man känner hundratals exempel på, att denna stora, förträffliga hund räddat drunknande människor. Då hunden dessutom är godlynt och mild till sitt väsen, brukar man hålla honom att vakta barn, särskildt på ställen, der djupt vatten finnes i närheten.

S:t Bernhardshunden användes af munkarna att uppsöka vandrare, som gått vilse i snön på Alperna.

Om hunden *Barry* berättas att han räddat lifvet på mer än 40 människor. Med sin korg med förfriskningar begaf

han sig dag efter dag ut från klostret. I snöyra eller töväder, alltid var han ute på spaning efter insnöade vandrare. Han gräppte upp dem eller om detta var omöjligt sprang han hastigt hem till klostret efter hjälp. En gång påträffade Barry i en bergsklyfta en af köld halfstelnad liten gosse. Genom att slicka barnet lyckades Barry värma upp gossen så mycket, att han vaknade upp från den sömn, hvori kölden och tröttheten försatt honom. Af Barrys smekningar förmåddes gossen att klänga sig fast på dennes rygg, hvarpå Barry hastigt förde gossen till klosterporten och då porten var stängd förstod Barry att draga i snöret till portklockan. Munkarne kommo till porten och emottogo gossen, och Barry begaf sig på nytt ut i snöyran.

Sanitetshunden åtföljer sjukvårdarena och uppsöker sårade soldater på slagfältena.

3) *Hundens klokhet och läraktighet är vida berömd.* Ju mer man sysselsätter sig med en hund, desto mera utvecklas också hans förstånd. Hunden inpräglar i sitt minne icke endast det namn, hvarmed man plägar kalla honom, utan äfven andra ord, hvilkas betydelse han småningom blir i stånd att uppfatta. Han lär sig att till en stor del förstå icke allenast sin herres utan också de honom ständigt omgifvande personernas språk.

Spets.

Några resande önskade besöka de närmaste utsigtsstäl-
lena invid en mycket besökt badort och frågade värdshus-
värden om vägarne och gångstigarne. »Jag vill gifva eder
en förare, på hvilken ni kunna förlita eder«, sade värden
och kallade på sin hund, som hette *Spets*. »Spets«, sade
värden, »du för detta herrskap och visar det allt, allt, hör
du!« *Spets* svarade genom att vifta med svansen, gick från
en person i sällskapet till en annan och satte sig i rörelse.
Under hundens ledning steg man upp för berget. Några
af sällskapet blefvo efter. Lugnt sittande vid
vägen, väntade *Spets*, tills de kommo. Ett annat sällskap,
hvilket dagen förut hade begagnat hunden såsom förare,
kom nedför berget, kände igen hunden och lockade honom
till sig. Vänligt tackande, viftade *Spets* på svansen, men
kom ihåg sitt uppdrag och lemnade icke sina nya bekanta.
Till höger och venster från vägen förde han sällskapet, som
blifvit honom anbefaldt. På hvarje utsigtsställe förblef han
sittande, tills man rustade sig att gå vidare; slutligen vände
Spets om. Han hade på ett lysande sätt utfört sitt upp-
drag, icke försummat någonting, icke gått förbi något vac-
kert ställe, icke förlorat någon medlem i sällskapet. Syn-

barligen glad, mottog Spets efter hemkomsten sin herres beröm och de af honom förda personernas smekningar.

Pudeln påstås allmänt vara den klokaste af alla hundar. I en stor stad, der hundarna voro belagda med skatt, fångade poliserna alla hundar, som ej buro skattmärken, och instängde dem i ett stort magasin. Stora och små, gamla och unga, vackra och fula funnos der och alla klagade med ömklig jemmer sin oförskylda olycka. Den kloke pudeln ensam satt lugn i en vrå af fängelset, noga observerande det sätt, hvar på dörren öppnades, hvar gång en ny olycks-kamrat insläpptes. Vägen till frihet blef honom dermed klar. Han gick till dörren, upplyfte klinkan med tassens, öppnade dörren, och på hans vink följde hela skaran fångna hundar. Med stormsteg och larm ilade de bort och åter-vände glada hvar och en till sin herre.

Pudeln är beryktad för sin läraktighet. Han är full af skämstycken. Alltid ger han akt på hvad människan har för händer, liksom om han tänkte att han också borde göra på samma sätt.

Pudeln Munito satte år 1818 hela Paris i förvåning genom att lösa räkneuppgifter och göra kortkonster.

Alla ega ej förmåga att dressera djuren. Innan man börjar dressera en hund, bör man hafva noga lärt känna hans karaktär, ty liksom människorna, hafva äfven hundarna sina egenskaper och egenheter. Man får aldrig bruka våld vid dressyren, ty annars blir hunden lätt halsstarrig. *Hunden bör snarare uppfostras än dresseras.* Är bestraffning nödvändig, skall den nog verkställas strax efter begången förseelse, så att hunden klart förstår, hvarför han erhåller aga. Likväl får man ej aga hunden i vredesmod eller i närvaro af andra hundar. Hunden känner sig nämligen då mycket lätt sårad och försöker sätta sig till motvärn. Dessutom händer det ofta att någon af hundens kamrater, som är mindre förståndig, anfaller människan i tro att man misshandlar kamraten. Vill man nu hafva en hund för sällskaps skull, bör man skaffa sig honom som valp och själf från början uppfostra honom.

4) *Hunden har en mycket böjlig natur.* Han antager till en viss grad karaktär efter sin herre och de förhållanden, i hvilka han lever.

Två gamla, döfstumma damer i Hamburg hade en liten hund. Hvarje gång, som man ringde på dörrklockan, höll hunden i följd af sin natur oväsen och sökte på detta sätt fästa sina egarinnors uppmärksamhet på sig. Men då han emellertid snart fann, att han gjorde sig besvär förgäves,

och att man icke lade märke till hans skällande, hittade han på att leda uppmärksamheten på sig genom att hoppa upp mot en af damerna, under det han samtidigt skälde. Härmed fortfor hunden hvarje gång, som någonting var å färde, men efter två års förlopp upphörde han att bruka sin stämma och bortlade under sin återstående lifstid densamma såsom ett onyttigt meddelelsemedel.

Tschuktscherna, ett folkslag i norra Asien, hafva hundar, som aldrig skälla. Men det är ej heller behöfligt. Stöld och andra brott äro så godt som okända bland dessa fredliga människor. Främlingen kan inkomma i tältet, utan att hunden med ett ljud underrättar sin sofvande husbonde derom.

Vi se ofta att *människans egen ondska just är hufvudorsaken till mångt och mycket, som anses såsom en ovana hos hunden*. Ett stort ansvar drabbar oss därför för de dåliga egenskaper, som uppstå hos hunden.

5) *Hunden lär lätt men glömmar sent*. Deraf kommer det sig att många hundar hysa obehag för alltför stora förändringar, och då de ej kunna förhindra dem, börja de slutligen hata dem.

Bret Hartes hund förargade sig förfärligt öfver alla kulturens nyheter, öfver gas, telegraf, jernväg, och skällde rasande, när en telegrafstolpe blef uppsatt eller ett tåg for förbi den lilla staden, i hvilken hunden bodde.

Har hunden fattat hat till någon, vare sig människa eller djur, glömmar han det icke lätt.

Gamle Caro i prostgården var ej ovänlig mot någon, med undantag af sockenpostiljonen, som en gång, utan all rimlig anledning, snärtat till honom med piskan. Från det ögonblicket kunde han icke tåla postiljonen och försummade aldrig att, då denne åkte förbi prostgården, förfölja honom med ilsket skällande. Posten kom och for vissa dagar i veckan en viss tid på dagen. Detta hade Caro noga reda på. Han kände på förhand stunden, då det hatade föremålet skulle visa sig utanför prostgårdsgrinden. Midt i sömnen, midt under den kräsligaste måltid kunde han plötsligt ses rusa till landsvägen, och strax derpå tillkännagaf hans dånande skall, att postiljonen passerade. Man kunde tro, att det helt enkelt var Caros fina hörsel, som vägledde honom och gjorde att han förnam på afstånd bullret från postiljonens åkdon och derefter satte sig i väg. Dock, många andra åkte också der förbi, men ingen af dem brydde han sig om! Det är således klart, att Caro hade sitt eget sätt att uträkna tiden, att han iakttagit och i sitt minne anteck-

nat postiljonens ankomsttider, ja, att han, alldeles som fallet är med människan, under själfva sömnen styrdes af sina idéer och föresatser. I början sökte man medels allehanda små tillställningar narra honom att försumma det afgörande ögonblicket, men då dessa försök alltid voro fruktlösa, lät man honom hållas, och den stora fiendskapen mellan honom och postiljonen blef vida beryktad. Caro fick dock en gång plikta för sin hämdgirighet på ett komiskt sätt. Han hade i sitt hem en liten kamrat, en slug tax, som spisade tillsammans med honom ur samma fat. Vanligen tog Caro för sig ur fatet med en fart, som gjorde att taxen ej sällan gick omätt från måltiden. Hvad gör då taxen en dag? Just som den gemensamma middagsmåltiden skall börjas, rusar han ut på gården och skäller förfärligt, liksom någonting viktigt vore på färde, Caro skyndar efter och ilar, sannolikt i förmodan att han misräknat sig på postiljonens ankomsttid, ut till landsvägen, ser sig ifrigt omkring och lyssnar med spjänd uppmärksamhet åt alla håll. Men ingen postiljon synes till, intet åkdon höres af. Det var således falskt allarm. Men i samma ögonblick som Caro sprang ut till landsvägen, skyndade sig taxen tillbaka till maten, och när Caro återvände, fann han att brorslotten den gången icke tillhörde honom.

Men hatar hunden häftigt, så älskar han också djupt.

6) *Hundens rörande tillgifvenhet för sin herre och hans trohet hafva blifvit till ett ordspråk.*

»Vid Genévesjön bodde en tiggare, som hade en stor hund. Själf fattig som en kyrkrätta, kunde han icke föda djuret och beslöt därför att dränka det i sjön. Han tog hunden i en båt och rodde ut med honom. Utkommen ett litet stycke från stranden, band han en stor sten kring hundens hals, omfamnade gråtande sin vän och kastade honom derefter ut i vattnet. Men stenen lossnade, och hunden dök upp och simmade till sin herre seende upp till honom med bönfällande blickar. Med förtviflan i hjärtat tog denne en åra och slog därmed hunden på hufvudet, så att han blödande sjönk. Vattnet färgades med hundens blod, men djuret dök åter upp och sam — till sin herre. Denne slog åter hunden på hufvudet och hoppade derefter själf i vattnet för att dränka sig. Hunden sjönk visserligen, men han dök ännu en gång upp och då han ser sin herre i vattnet, färdig att drunkna, simmar han bort till honom, fattar honom i armen och drager honom till stranden, räddande hans lif, lägger han sig jämte honom och — dör.«

Många hundar hafva i årtal uppehållit sig på sina döda herrars grafvar.

Randy.

Upptäcktsresanden Henry M. Stanley hade en liten trogen hund *Randy*, som han en gång under en färd i Afrika lemnade kvar efter sig på ett ställe, enär han hade för afsikt att snart återkomma till platsen och ville bespara sin lilla vän utflyktens vedermodor. Hunden anförtrordes af en af Stanleys kamrater, men hunden missförstod sin herres afsikt med att kvarlemna honom och trodde att han aldrig mer skulle få se sin herre. Från det ögonblick Stanley brutit upp vägrade *Randy* bestämt att mottaga någon föda — och dog på tredje dagen af brustet hjärta.

7. *Hundens sinnen äro högt utvecklade.* Främst bland dem alla står *lukten*, dernäst *hörseln*.

Luktsinnets finhet hos hunden gränsar till det otroliga samt är i hög grad beundransvärd och nästan obegriplig. Vi kunna inse, huru en hund är i stånd att på långt afstand draga vind af villebrådet eller följa sin herres spår flere timmar efter, sedan de trampades. Men det är nästan ofattligt, huru hunden kan utröna, på hvilken häst eller vagn hans herre begifvit sig bort, och följa spåret bland många andra sådana. Likväl är detta händelsen. Märkvärdigt är det äfven att hundar, som med järnväg blifvit förda flere dagsresor hemifrån, återvändt hem — längs landsvägen. Med sin ytterst fina lukt eller med något särskildt, för oss okänt sinne förmår hunden ofta känna en människas analkande död. Det är allmänt bekant att en hund vid sin herres inträffade sjukdom plägar vägra att lemna sjukrummet, att han blir allt oroligare, ju mera sjukdomen framskrider, och ofta ger uttryck åt sin oro i klagande tjut. Stundom stegras hundens oro och tjut helt plötsligt i märkbar grad, i detsamma den sjuke har aflidit.

På detta sätt kan hunden så att säga förutspå död och en gång fick en hund rätt gent emot till och med en skicklig läkare. Hundens herre var obotligt sjuk, men läkaren hade förklarat, att den sjuke dock skulle kunna lefva några månader ännu. Så började en dag hunden lägga i dagen en stark oro, kröp under sängen och gnällde och tjöt; alla försök att locka fram honom och nedtysta honom voro fruktlösa. Den sjukas hustru blef nu ängslig och skickade efter läkaren. Efter en omsorgsfull undersökning vidhöll läkaren sin förra förklaring och lugnade hustrun. Men några få timmar senare var den sjuke mannen död — hunden hade fått rätt.

Också om förestående jordbäfningar och till och med endast väderleksförändringar bruka hundarna hafva tydliga förkänningar. Vi finna huru ofantligt mycket känsligare sin-

nen hundarna hafva än vi människor. Om också människans förstånd i allmänhet öfverträffar djurens, så ega djuren dock många egenskaper, som människan saknar; och dygder, dem vi borde söka efterlikna, i stället för att ständigt yfvas öfver vårt förstånd och våra kunskaper. — Såsom afslutning meddela vi följande, härförinnan otryckta historie af märket C. C.:

Titus.

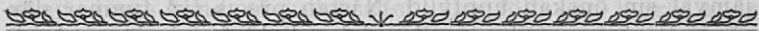
Hunden Titus var en oppnäst gul prisse af obestämbar ras, liten till växten men högbent. I sin ungdom gjorde den bekantskap med en lika stor svart hund, tillhörig artisten Knutson och benämnd Prins. Under lång tid plägade Titus hvarje förmiddag kl. 10 infinna sig hos Knutson och skrapa på dörren samt blifva insläppt. Efter en liten stunds öfverläggning med Prins ville båda hundarna ut och fingo jämväl sin önskan uppfylld. Nästan precis två timmar därefter återkommo de regelbundet och blefvo insläpta, hvar på Titus åter ville ut för att begifva sig hem. Ingen visste hvarvt de två vännerna begäfv sig tillsammans eller hvad de förehade, men denna deras intimitet och dessa dagliga promenader fortforo i årtal så länge Prins lefde. — Huruvida Titus sörjde efter sin vän kan jag dock icke säga, emedan jag för några år bortflyttade från orten och Prins under tiden afled.

Efter det jag återkommit gjorde jag en gång en resa till Helsingfors. Titus följde gärna med mig då jag begaf mig från hemmet, men förbjöds att denna gång vara med; var likväl olydig och befanns snart nog springande efter vagnen. Jag hade första hållet egna hästar och tillsade kusken att å Weckoski gästgifveri stänga in hunden i hållstugan och föra den hem till Borgå igen efter det jag afrest vidare. — Sedan jag åkt en half mil kom någonting i olag i seldonen, hvarför skjutskarlen stannade och steg ned för att ordna det som behöfdes. Bäst det var sade han: »Kas, koiraa!» Jag såg mig om, men kunde icke upptäcka någon hund någonstades. — »Den ligger under vagnen», upplyste körsvennen då. Jag steg också ur och fann Titus illa nedstänkt ligga på framaxelns svängel, fasthållande sig med båda frambenen kring tistelstängan. Hunden hade tvefvelsutän å Weckoski smugit sig ut och obemärkt lyckats intaga den allt annat än bekväma plats, som den innehade. Med skulle Titus och med måste den också nu slippa. — I Helsingfors höll jag hunden instängd i mitt rum å hotellet, der jag bodde, men efter två dagar var den försvunnen. Jag var ganska bedröfvad öfver förlusten af det kloka och trogna djuret;

trodde att det antingen blifvit stulet eller omkommit. — Efter ytterligare par dagar reste jag hem igen, och till min stora glädje möttes jag hemma i porten af min gladt skäl-lande Titus.

Aren svunno och Titus vardt gammal och skröplig samt hade redan någon vecka ständigt legat på sin dyna på köks-golfvet orklös. Men plötsligt steg hunden upp med möda, gick med vacklande steg genom alla rummen och slickade familjens samtliga medlemmar på hand. Sedan detta var gjordt begaf sig Titus åter i sakta mak till köket, lade sig på sin dyna, vände sig på ena sidan och dog. — Han kände nog att döden nalkades, men ville taga afsked af alla sina vänner och tacka för det goda han åtnjutit i lifvet, innan slutet kom.

Detta var Titii' lefnadssaga. Trogen och tillgifven in-till döden samt ovanligt klok — vill det tyckas.

Små notiser. — Brevväxling.

— **Folkskolans Sylvia-fest.** Strålände vacker lyste vårsolen från en molnfri himmel den 27 Maj om morgonen. Vi samlades på skolgården och klockan 9 anträdde till fots färden till *Fölisön*, den utsedda platsen för festen. Väg-kost hade medtagits. Ej heller fanorna hade glömts. Fa-norna eller standaren voro af olika färg, men, alla utom två, eljest lika, nämligen en flygande fågel och under den nam-net »Sylvia«. De två fanorna af olika utseende utgjordes af Sylvia-föreningens femtio år gamla standar, hvilket på ljusblått botten hade en sidensvans familj: samt föreningen »Muurikkis« standar, som på rödt botten hade en gul ko, några småfåglar och derunder namnet »Muurikki.«

Fanornas mångfald gäfvö vårt tag en festlig prägel och tåget tilldrog sig förbigåendes uppmärksamhet. Välvilligt betraktade oss människor, som rätt förstodo vår idé och våra sträfvanden. Högtidligt var tåget och feststämning rädde i sinnet. Från vår skola deltog i färden två klasser. An-dra skolors elever aftågade från sina skolplaner. Vägen var ingalunda kort, men vi hade beslutit att gå till fots, eme-dan det blefve trefligare än att färdas med ångbåt. Till och med vädret gynnade oss, det var icke kallt, men ej hel-ler tröttande varmt. Från hvarje träd och buske hälsades vi af våra små vänner sångfåglarna med sång. Den var

så harmonisk och så förtrollande att vi icke kunde underlåta att tänka det fåglarna också hafva andra uppgifter än enbart sin egen tillvaro. Det föreföll som skulle de blifvit skapade till tröst åt alla sorgsna, till vederkvickelse åt alla trötta varelser, ja, det kändes såsom om de vore skapade att med sin sång uppväcka lif hos allt dödt i naturen.

Under fågelsång anlände vi så till Fölisön och sedan vi åt oss själfva och våra fanor uppsökt lämpliga platser, gjordes först slut på vägkosten, hvarpå vi i mindre grupper roade oss med olika slags lekar. Först efter en stund vidtog det allmänna programmet. Tal, presentation af fanorna (föreningen »Muurikkis« standar var första gången med), deklamation, berättelse, dialog och körsånger aflöste oafbrutet hvarandra. Under våra svajande standar sutto vi såsom andäktiga åhörare och påmindes derunder ständigt om våra skyldigheter mot djuren. Vi erforo att vi hade rättigheter, men vi lärde oss framför allt att vi också hade skyldigheter. Vi hörde att vi borde bruka våra rättigheter äfven till annat än enbart vår egen nytta. De borde användas att skydda och försvara de värnlösa och rättslösa djuren.

Efter programmets slut återvände vi hem till staden. Slutad var festen, men feststämningen fortfor. Ofta minnas vi ännu »Sylvia-festen«. Den påminner oss om de små fåglarna och genom den ihågkomma vi ständigt hela den lidande djurvärldens stumma nödrop, som kallar oss till strid.

Till hela folket, till hela mänskligheten ljuder ekot af Sylvia-föreningens valspråk

„Rättvisa mot alla!“

Serafina.

På hvilket sätt gagnar man nu på hösten bäst sina småfågelvännere?

Kalle.

Svar. Insamla rönnbär, frukter på benvedsträdet och andra bär, som kunna torkas, men gör det innan de förstörts af höstvätan och snön. Insamla äfven tistel- och kardborrsfrö, dem tycker steglitsen och andra fåglar om. Domherren äter gerna roffrön och nötväcckan hampfrön men också hafre. Gårdsmygen äter alla slags bär. Grundlägg äfven i tid en Sylvia-kassa, hvarmed sedan kan uppköpas annat slags foder åt småfåglarna under vintern eller hvarmed åt dem kan anordnas lämpliga foderplatser. Medlen, som hopbringas antingen genom små frivilliga bidrag i sparbössa, eller genom anordnandet af sy- och slöjdföreningar och ba-

sarer, kunna dessutom användas till anskaffande och gratis utdelning af djurskyddsvänliga skrifter åt medellösa medlemmar, till årsafgifter och märken för kamrater, som ej hafva råd att skrifva in sig i Sylviaföreningen m. m.

En lätt och icke kostsam värksamhet, som minsta barn kan utföra, är att samla korn och brödsmlor för att sedan om vintern strö ut åt talgoxarna, sparfvorna och andra små fåglar.

Närmare upplysningar om Sylvia-föreningen.

(Enligt föreningens stadgar.)

Medlem af Sylvia-föreningen är hvarje person som löst föreningens Sylvia-märke och därigenom förklarar sig villig att arbeta i föreningens syfte.

Sylviamärket kostar 20 penni.

Vuxna medlemmar erlägga en årsafgift af 50 penni.

Ständig medlem är hvarje person som på en gång erlägger 10 årsafgifter (5 Fmk).

Barn erlägga inga årsafgifter.

Föreningen utser på möjligast flesta orter i landet ombud, hvilka upptaga medlemmar, uppbära afgifter, utdela Sylvia-märken, Sylvia-böcker och djurskyddsskrifter, anordna ferster m. m.

Från orter där föreningen ej har ombud kunna medlemmar anmälas samt Sylvia-märken och Sylvia-böcker rekvireras från Djurskyddskontoret i Helsingfors.

Med rektors eller skolföreständarinnas tillstånd kunna eleverna i en skola eller en klass bilda *Sylvia-kretsar*. Hvarje krets utser en ledare eller ledarinna, hvars uppgift är att anordna möten och leda kretsens verksamhet. Regelbundet återkommande möten äro särskildt egnade att öka lifaktigheten och hålla intresset vid makt. (Se för öfrigt tidskriftens senaste nummer.)

Att till denna tidning insända små uppsatser och meddelanden och att genom bladet brefväxla med andra Sylvia-kretsar förordas, emedan nya idéer och uppslag därigenom uppstå och vinna spridning och efterföljd. Arbeta fins det nog.

Sylvia-föreningens styrelse.

Om alla fåglar utrotades, skulle jorden efter 9 års förlopp vara obeboelig för människan, enär i sådant fall insekter skulle förtära snart sagdt all växtlighet.